

TŁUSZCZE ROŚLINNE	NORMA BRANŻOWA	BN-74
	Tłuszcze roślinne techniczne Oleje lniany, lniankowy i konopny bielone	6132-07
		Zamiast BN-65/8050-03
		Grupa katalogowa XII 63 ¹⁾

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są oleje bielone: lniany, lniankowy i konopny, przeznaczone do celów technicznych.

1.2. Normy związane

PN-60/A-86910 Tłuszcze roślinne jadalne. Pobieranie próbek

PN-60/A-86911 Tłuszcze roślinne jadalne. Metody badań. Przygotowanie próbek do analizy

PN-62/C-24001 Oleje schnące. Metody badań

PN/C-60008 Chemiczne badania i próby. Przyrządy do pobierania próbek. Zgłębniki do produktów ciekłych

PN-70/N-02120 Zasady zaokrąglania i zapisywania liczb

N-69/5046-01 Opakowania transportowe metalo-

we. Bębny ciężkie z obręczami wytłaczanymi
BN-69/5046-03 Opakowania transportowe metalowe. Bębny ciężkie z obręczami nasadzanymi

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział. W zależności od rodzaju nasion, z których otrzymano olej bielony, rozróżnia się:
olej lniany bielony,
olej lniankowy bielony,
olej konopny bielony.

2.2. Przykład oznaczenia oleju lnianego bielonego

OLEJ LNIANY BIELONY BN-74/6132-07

3. WYMAGANIA

Cechy	Wymagania		
	Olej bielony		
	lniany	lniankowy	konopny
Klarowność	klarowny		lub opalizujący
Barwa, mg jodu, nie więcej niż	27	27	56
Gęstość w temperaturze 20°C	0,926 ÷ 0,936	0,919 ÷ 0,930	0,921 ÷ 0,931
Zawartość substancji lotnych, %, nie więcej niż	0,1		
Liczba kwasowa, nie więcej niż	1,0		4
Liczba jodowa, nie mniej niż	170	130	140
Zawartość substancji niezmydlających się, %, nie więcej niż	1,5		

¹⁾ Symbol wg SWW: 2492-2.

Zjednoczenie Przemysłu Olejarskiego

Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Olejarskiego dnia 16 stycznia 1974 r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 kwietnia 1975 r. (Dz. Norm. i Miar nr 25/1974 poz. 78 oraz Dz. Norm. i Miar nr 29/1974 poz. 89)

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Oleje bielone należy dostarczać w cysternach lub bębnach metalowych wg BN-69/5046-01 lub BN-69/5046-03, czystych, suchych i szczelnych. Na każdym opakowaniu powinien być umieszczony napis zawierający co najmniej następujące dane:

- a) nazwę lub znak wytwórni,
- b) oznaczenie wg 2.2,
- c) masę netto i brutto,
- d) numer partii i bębna,
- e) datę wysyłki.

4.2. Przechowywanie. Oleje bielone należy przechowywać w czystych i suchych zbiornikach.

4.3. Transport. Oleje bielone należy przewozić środkami transportowymi w opakowaniach zgodnie z 4.1.

Bębny metalowe należy ładować ściśle obok siebie w pozycji stojącej na całej powierzchni środka przewozowego, zabezpieczając je przed przesuwaniem się wzajemnym przez podsypywanie piaskiem i podklinowywanie. Przy przesyłkach całowagonowych i samochodowych nadawca zobowiązany jest załadować środek transportowy do granic jego wykorzystania.

5. BADANIA

5.1. Program badań

5.1.1. Badania pełne obejmują:

- a) oznaczanie klarowności,
- b) oznaczanie barwy,
- c) oznaczanie gęstości,
- d) oznaczanie zawartości substancji lotnych,
- e) oznaczanie liczby kwasowej,
- f) oznaczanie liczby jodowej,
- g) oznaczanie zawartości substancji niezmydlających się.

Badania pełne należy wykonywać w przypadkach sporu lub na żądanie organów kontroli i nadzoru.

5.1.2. Badania niepełne obejmują:

- a) oznaczanie klarowności,

- b) oznaczanie barwy,
- c) oznaczanie zawartości substancji lotnych,
- d) oznaczanie liczby kwasowej,
- e) oznaczanie liczby jodowej.

Badania niepełne należy wykonywać dla każdej partii produktu.

5.2. Pobieranie próbek do badań należy wykonać z każdej partii wg PN-60/A-86910 i PN/C-60008. Przy dostawach w cysternach za partię uważa się zawartość każdej cysterny, przy dostawach w bębnach za partię należy uważać zawartość najwyżej 160 bębnow.

5.3. Przygotowanie próbek do analizy należy wykonać wg PN-60/A-86911.

5.4. Opis badań

5.4.1. Oznaczenie klarowności należy wykonać wg PN-62/C-24001, p. 2.4.

5.4.2. Oznaczenie barwy należy wykonać wg PN-62/C-24001, p. 2.2.

5.4.3. Oznaczenie gęstości należy wykonać wg PN-62/C-24001, p. 2.7.

5.4.4. Oznaczenie zawartości substancji lotnych należy wykonać wg PN-62/C-24001, p. 2.10.

5.4.5. Oznaczenie liczby kwasowej należy wykonać wg PN-62/C-24001, p. 2.13.

5.4.6. Oznaczenie liczby jodowej należy wykonać wg PN-62/C-24001, p. 2.14.

5.4.7. Oznaczenie zawartości substancji niezmydlających się należy wykonać wg PN-62/C-24001, p. 2.11.

5.5. Ocena wyników badań. Wartości liczbowe występujące w normie oraz wyniki obliczeń należy interpretować zgodnie z PN-70/N-02120 Metoda Z.

5.6. Ocena partii. Partię produktu należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli pobrane próbki po przeprowadzeniu badań dadzą wyniki zgodne z normą.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE do BN-74/6132-07

Istotne zmiany w stosunku do BN-65/8050-03

- a) wprowadzono podział badań na badania pełne i niepełne,

- b) wprowadzono p. Ocena wyników badań oraz p. Ocena partii.

BN-74/6132-07 Tłuszcze roślinne techniczne. Oleje lniane, lniankowe i konopny białone
XII 62

zmiana 2
7.12.76 r.

1. W punkcie 1.3. **Normy związane:** — wykreśla się PN-62/C-24001 Oleje schnące. Metody badań a dopisuje się:

PN-73/A-86912 Tłuszcze roślinne jadalne. Metody badań. Oznaczanie zawartości wody i substancji lotnych

PN-70/A-86914 Tłuszcze roślinne jadalne. Oznaczanie liczby jodowej

PN-60/A-86921 Tłuszcze roślinne jadalne. Metody badań. Oznaczanie liczby kwasowej

PN-66 C-04004 Przetwory naftowe. Oznaczanie gęstości (masy właściwej)

PN-56 C-04285 Tłuszcze techniczne. Oznaczanie zawartości substancji niezmydlających się

PN-53/C-04526 Określanie barwy za pomocą skali jodowej

BN-74/9173-01 Olej lniany techniczny surowy importowany.

2. Punkt 5.3. **Przygotowanie próbek do analizy** — uzupełnia się następująco:

z tym, że przed oznaczeniem współczynnika załamania światła i liczby jodowej należy próbkę osuszyć. W przypadku, gdy olej wykazuje zmętnienie lub zawiesinę, ogrzać go do temperatury 80°C na łaźni wodnej i dalej postępować, jak z olejem klarownym.

3. Punkt 5.4.1 otrzymuje brzmienie: Sprawdzanie klarowności wykonać wg BN-74/9173-01.

4. Punkt 5.4.2 otrzymuje brzmienie: Określanie barwy wykonać wg PN-53/C-04526.

5. Punkt 5.4.3 otrzymuje brzmienie: Oznaczanie gęstości wykonać wg PN-66/C-04004 metodą piknometryczną.

6. Punkt 5.4.4 otrzymuje brzmienie: Oznaczanie zawartości wody i substancji lotnych wykonać wg PN-73/A-86912 przy użyciu suszarki próżniowej.

7. Punkt 5.4.5 otrzymuje brzmienie: Oznaczanie liczby kwasowej wykonać wg PN-60/A-86921.

8. Punkt 5.4.6 otrzymuje brzmienie: Oznaczanie liczby jodowej wykonać wg PN-70/A-86914.

9. Punkt 5.4.7 otrzymuje brzmienie: Oznaczanie zawartości substancji niezmydlających się wykonać wg PN-56/C-04285.

BN-74/6132-07 Oleje lniany, lniankowy i konopny. Oleje bielone
XII 62

zmiana 1
29.7.74 r.

Dotychczasowy tytuł normy zmienia się następująco: Tłuszcze roślinne techniczne.
Oleje lniany, lniankowy i konopny bielone.

Datę obowiązywania normy zmienia się na 1 kwietnia 1975 r.

(Biuletyn PKNiM nr 10-11/74 poz. 102)